

Beslut om organisation för krisledning

Beslut

Linköpings universitet (LiU) beslutar att "Organisation för krisledning" ska träda i kraft den 8 september 2022 (se bilaga).

Organisationen ska börja tillämpas direkt efter ikraftträdandet. Beslutet ersätter tidigare beslut om Krisledningsorganisation vid Linköpings universitet, daterat den 13 december 2017, dnr LiU-2017-03760.

Beslutet ska föras in i LiU:s regelsamling.

Skäl till beslut

Detta beslut fastställer hur LiU organiserat krisledningsarbetet samt fördelat ansvaret mellan central och lokal krisledning. De grundläggande kraven finns reglerade i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 1999:07) om första hjälpen och krisstöd¹ samt i förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap.

- Erfarenheter från allvarliga händelser, övningar och en utveckling av krisledningsstaben samt andra riktlinjer och stöd för central och lokal krisledning gör att det nuvarande beslutet om krisledningsorganisation behöver uppdateras utifrån dagens förutsättningar. Följande ändringar har gjorts i syfte att förtydliga krisledningsorganisationens arbete och ansvar: Ansvarsfördelningen mellan central och lokal krisledning har förtydligats då båda nivåerna behöver vara aktiverade.
- Den centrala krisledningens organisation har ändrats så att alla funktioner ingår i staben och kallas till en första träff. Vid den första träffen beslutas om funktionernas deltagande och uppgifter.
- Den centrala krisledningens uppgifter har förtydligats samt kompletterats med uppgifter om avveckling av krisledningen samt analys och utvärdering av arbetet.

---

¹ Föreskrifterna gavs ursprungligen ut av Arbetskyddsstyrelsen, men Arbetskyddsstyrelsen införlivades i Arbetsmiljöverket när Arbetsmiljöverket bildades vid årsskiftet 2001.

Handläggningen av beslutet

Detta beslut har fattats av universitetsdirektören Kent Waltersson efter föredragning av koordinatören Helena Tegehed Dahlin.

I beredningen av ärendet har HR-partnern Monika Rissanen deltagit. Information om LiU:s organisation för krisledning har getts i den centrala samverkansgruppen och vid ett studentarbetsmiljöråd.

Redaktionen för regelsamlingen har granskat beslutets form.

Kent Waltersson

Helena Tegehed Dahlin

Sändlista:

Centrala krisledningen
Universitetsledningen
Universitetsdirektörens ledningsgrupp
Dekanerna (funktionsadresser)
Prefekterna
Fakultetskanslierna (funktionsadresser)
Institutionerna (institutionsregistratorerna och de administrativa cheferna)
Överbibliotekarien
Internrevisionen
Berörda lokala fackliga organisationer
Studentkårerna
Dokument- och arkivenheten (original)
regelsamlingen

Organisation för krisledning

1 Bakgrund

Linköpings universitets (LiU) krisledningsorganisation är ett komplement till samhällets kris- och katastrofberedskap. LiU strävar efter att snabbt kunna hantera en allvarlig händelse och vidta rätt åtgärder i tillräcklig omfattning för att kunna minimera dess konsekvenser. För att hantera en allvarlig händelse krävs en god beredskap samt en väl fungerande krisledningsorganisation.

Syftet med LiU:s krisledningsorganisation är att skapa handlingsberedskap för olika typer av krissituationer, svara för det psykiska och sociala omhändertagandet av medarbetare och studenter samt säkerställa en så snabb återgång till ordinarie verksamhet som möjligt.

Målet med krisledningsorganisationens arbete är att ge stöd till drabbade medarbetare och studenter samt att minimera skador och konsekvenser för verksamheten.

2 Ansvarsfördelning mellan central och lokal krisledning

En allvarlig händelse är en svår, hastigt uppkommen situation med personella, materiella, etiska eller förtroendemässiga skador eller där överhängande fara finns att skador kan uppstå. Händelsen kräver omedelbara och samordnade åtgärder inom LiU i syfte att minimera konsekvenserna för att verksamheten ska kunna återgå till normalläge. Beroende på krissituation eller händelsens art, omfattning och utbredning över tid kommer den hanteras på central eller lokal nivå inom organisationen.

När stora delar av LiU påverkas träder den centrala krisledningen in. Exempel på händelser som kan kräva att den centrala krisledningen aktiveras är större olycka, brand, IT-attack, pandemi, naturkatastrofer eller allvarligt hot eller våld mot LiU.

Vid en händelse som påverkar en avgränsad del av universitetet, såsom en institution/motsvarande, aktiveras berörd lokal krisledning. Exempel på sådana händelser är arbetsolyckor, allvarliga tillbud, hot- och våldssituationer, sabotage, svåra sjukdomar eller plötsliga dödsfall.

Vid aktivering av den centrala krisledningen återtas temporärt normal delegation för drabbad institution/motsvarande och prefekt/motsvarande. Prefektens/motsvarandes uppgifter definieras därefter direkt av beslutande chef för den centrala krisledningen. Detta innebär i praktiken att prefekten/motsvarande kan ges såväl utökade som minskade befogenheter jämfört med normalsituationen. Prefekten/motsvarande agerar fortsättningsvis operativt genom den lokala krisledningen (se avsnitt 4 Lokal krisledning).

När den centrala krisledningen är aktiverad kan även lokala krisledningsgrupper behöva

vara aktiverade för att, i samverkan med den centrala krisledningen, hantera händelsen på lokal nivå. När både central och lokal krisledning är aktiverad ansvarar den centrala för den övergripande, koordinerade hanteringen, t.ex. gällande mål och syfte med krisledningen, kriskommunikation och åtgärder. Den lokala krisledningen ska utföra anpassade åtgärder och hantera behov och risker i den egna verksamheten samt kommunicera frågor och behov till den centrala krisledningen.

Den ansvarige för LiU:s krisledningsorganisation ska säkerställa att ett krisledningsarbete bedrivs centralt och lokalt. Det innebär att driva och utveckla den centrala krisledningen samt följa upp att ett lokalt krisledningsarbete bedrivs.

3 Central krisledning

3.1 Ansvar

Den centrala krisledningsorganisationen har ett särskilt ansvar för att hantera allvarliga händelser. Dess uppgift är att samordna universitetets åtgärder i samband med allvarliga händelser.

Den ansvarige för LiU:s krisledningsorganisation utser funktioner och personer som ska ingå i den centrala krisledningsorganisationen. Den ansvarige ska vidare säkerställa att den centrala krisledningsorganisationen får den utbildning som är adekvat för arbetsuppgifterna och att regelbundna träffar genomförs i syfte att utbilda och öva. Därutöver ska sådana förberedelser vidtas som behövs för att den centrala krisledningsorganisationen ska kunna genomföra sitt uppdrag. Information om den centrala krisledningsorganisationens ansvar, arbetsuppgifter och möjlighet att ge stöd ska ges till institutioner/motsvarande.

3.2 Organisation

Krisledningsorganisationen ska bestå av en beslutande chef och en stab. Vid en allvarlig händelse ska den beslutande chefen aktivera en stab vars arbete ska ledas av en stabschef. Stabens sammansättning och vilka resurser som behöver tas i anspråk beror på typ av händelse. Den beslutande chefen har mandat att kalla in de personer och nyttja de resurser som krävs för ett effektivt och tillräckligt krishanteringsarbete.

För samtliga funktioner i staben ska det finnas en ersättare i händelse av att förste person inte är tillgänglig samt för att skapa möjlighet till vila vid ett långt pågående arbete.

Figur 1: Organisationsschema för den centrala krishanteringsorganisationen

Den centrala krisledningen ska utgöras av följande funktioner med ansvar:

Beslutande chef	Ansvarar för att bedöma omfattningen av händelsen, att fatta beslut om mål, övergripande inriktning, prioriteringar och eventuella avgränsningar för krishanteringsarbetet samt för att rektor informeras om att krisstaben har aktiverats och att rektor hålls kontinuerligt informerad om händelseutvecklingen. Beslutar om vilka stabsfunktioner som ska nyttjas samt kallar in de resurser som behövs vid ett utökat behov av stöd. Fattar beslut om delegationer och befogenheter för berörd verksamhet.
Stabschef	Ansvarar för att leda och koordinera stabens arbete. Följer händelsen och ge förslag på möjliga handlingsalternativ med konsekvensbeskrivningar (på lång och kort sikt) och ger råd till beslutande chef om vilka åtgärder som kan eller bör vidtas. Involverar lokal krisgrupp vid berörd institution/motsvarande vid behov. Analyserar kontinuerligt stabens interna arbete och beaktar att alla aspekter av händelsen tas omhand.
HR	Ansvarar för att etablera kontakt med berörd verksamhet för att stödja den i att erbjuda psykologiskt stöd till drabbade medarbetare och kollegor. Etablera kontakt med Företagshälsovården vid behov av krisstöd. Bistå med information från personalsystemet.
Studenthälsan	Ansvarar för att studenters psykosociala behov av stöd tillgodoses, såväl individuellt som på gruppnivå. Ansvarar för att mobilisera psykosociala stödfunktioner såväl internt som externt utifrån ett helhetsperspektiv.
Kommunikation	Ansvarar för utformning av intern och extern kommunikation via alla tillgängliga kanaler (tex den externa webben, Infocenter, sociala mediekkanaler, mejl och sms) och för att informationen uppdateras kontinuerligt på svenska och engelska. Svarar för kontakter med media i frågor som rör universitetets roll samt bistår med stöd till krisledningen inför kontakt med media.
Säkerhet	Ansvarar för att bedöma säkerhetsläget och för att ta fram förslag till lämpliga säkerhetsåtgärder, t.ex. avseende låsning, upplåsning och tillträde. Tar fram planritningar, har kontakt med bevakningstjänster samt samverkar med blåljusmyndigheter och kommuners säkerhetsorganisationer.
Sekreterare	Ansvarar för att föra loggbok och bistå staben med allehanda uppgifter eller införskaffande av förnödenheter. Bevakar att beslut genomförs och informerar den centrala krisledningen om det inte sker. Ombesörjer att exempelvis servicefunktionen kan svara i kristelefonen under stabsmötena.

Studentservice	Säkerställer information från studieadministrativa eller studentnära system, t.ex. Ladok och system för schemaläggning. Upprättar och håller löpande kontakt med studentkårernas ordförande.
Fastighet	Säkerställer tillgång och tillgänglighet till nödvändiga lokaler och teknisk infrastruktur kopplat till fastigheter samt har kontakt med fastighetsägare och entreprenörer. Tar fram lämpliga lokaler för olika behov som t.ex. ersättningslokaler vid obrukbara lokaler eller lokaler för omhändertagande av medarbetare och studenter. Bistår med underlag som ritningar och kartor.
IT och telefoni	Ansvarar för att säkerställa telefoni, IT-infrastruktur och datordrift etc. som skulle kunna slås ut eller behöva nyttjas vid en olycka eller kris. Bistår med telefoner, telefonnummer och kontakter samt med eftersökningar och informationsinsamling från IT-system. Skickar vid behov ut mass-mejl eller sms till alla anställda och studenter samt tillhandahåller en "kris-webb".
Service	Står till förfogande och genomför de uppgifter krisledningen beslutar. Säkerställer resursbehov kopplat till teknisk utrustning, logistik och transporter, skaffar förnödenheter och andra uppfyller andra servicebehov vid omhändertagande av medarbetare och studenter. Bistår vid behov på händelseplatsen och uppsamlingsplatsen.
Tjänsteman i beredskap (TiB)	Uppmärksammar ansvarig för krishanteringsorganisationen på en allvarlig händelse, kommunicerar med omgivande samhällsfunktioner, stöttar staben utifrån eventuellt behov.
Adjungerad	Kan vara prefekt, dekan, studentkår eller annan representant för en drabbad verksamhet. Bistår med information om den drabbade verksamheten, deltar vid samordning mellan central och lokal krishantering samt bidrar med kompetens och resurser kopplat till verksamhetens art och behov.

3.3 Uppgifter

Den centrala krisledningens uppgifter inkluderar att

- formulera mål och delmål för den aktuella händelsen,
- snabbt etablera en sammanhållen ledning med tydlig rollfördelning,
- identifiera omfattningen av händelsen och få en god överblick över händelseutvecklingen,
- föreslå prioriteringar och åtgärder samt löpande följa upp och analysera effekten av vidtagna åtgärder,
- samordna resurserna vid LiU för åtgärder som innebär avsevärda personella, materiella eller ekonomiska åtaganden,
- etablera samverkan med berörda lokala krisledningar samt samverka med andra

- aktörer inom och utanför LiU,
- vidta kriskommunikationsåtgärder som att förmedla relevant information såväl internt till medarbetare och studenter som externt,
- ansvara för att avsluta hanteringen av händelsen och överlämna fortsatt omhändertagande av medarbetare och studenter, återställande och återuppbyggnadsfrågor till organisationen, och
- ta fram faktaunderlag, analysera den händelse som har inträffat samt utvärdera hanteringen.

4 Lokal krisledning

4.1 Ansvar

Prefekt/motsvarande ansvarar för att bedöma risker för ohälsa och olycksfall inom det egna ansvarsområdet. Utifrån denna bedömning ska rutiner tas fram och planering av tänkbara åtgärder vid krissituationer genomföras. Prefekten/motsvarande ansvarar för att leda och utforma en lokal krisledningsgrupp. Prefekten ansvarar för den lokala krisberedskapen inom verksamheten samt för att den lokala krisledningen får den utbildning som är adekvat för gruppens arbetsuppgifter.

Den lokala krisledningsorganisationen ansvarar för att hantera händelser med materiella eller personella skador som påverkar institutionen/motsvarande. Vid allvarliga händelser som kräver detta ska den lokala krisledningen samverka med och utföra de uppdrag som ges av den centrala krisledningsorganisationen. Vid behov kan olika funktioner i den centrala krisledningsgruppen stötta det lokala krishanteringsarbetet. I de fall en lokal händelse kan komma att påverka hela LiU ska prefekten/motsvarande omgående informera den beslutande chefen för den centrala krisledningen om händelsen.

Varje prefekt/motsvarande ansvarar för att det lokalt finns rutiner för att säkerställa att medarbetaren får adekvat hjälp. Prefekt/motsvarande ansvarar även för att chefer känner till rutiner för krishantering, har tillräckliga kunskaper i hur dessa ska agera vid krissituationer samt hur relevanta riskbedömningar ska göras.

Närmsta chefen ansvarar för att vidta åtgärder när en kris uppstår. Den som har ansvar för en verksamhet i vardagen har det också under en krissituation. Kriser hanteras i de flesta fall bäst på den nivå de har uppstått. Därmed har närmaste chefen ansvar att hantera situationen och ge psykosocialt stöd, med stöd från interna eller externa resurser, vilket innebär att chefer behöver ha kunskap om behov av krisstöd.

På varje institution/motsvarande ska det organiseras att det finns ett antal medarbetare som har utbildning inom första hjälpen och hjärtlungräddning. Det ska också finnas förbandsutrustning på lämplig plats. Dessutom ska samtliga medarbetare känna till hur första hjälpen och krisstödet är organiserat på arbetsplatsen samt uppdatera anhöriguppgifter i webbrapporteringen.

Varje verksamhet ansvarar för att studenterna känner till eventuella risker i utbildningen och vart de kan vända sig om något inträffar.

4.2 Organisation

Det är viktigt att i förväg fastslå en krisledningsgrupp där roller och uppgifter ska vara tydligt definierade. Den lokala krisledningens utformning kan variera beroende på verksamhet, men följande funktioner bör alltid vara representerade: prefekt, administrativ chef, HR-partner och en kommunikatör eller en person med ansvar för kriskommunikationen.

4.3 Uppgifter

Den lokala krishanteringsgruppens uppgifter är att

- uppfylla målet med krisledningsarbetet, såsom omhändertagande av medarbetare och studenter samt att minimera skador och konsekvenser för verksamheten,
- vidta de skadebegränsande åtgärder som omedelbart behövs på plats för att hindra vidare skadeutveckling,
- samverka med räddningstjänst, polis och sjukvård på händelseplatsen (om den centrala krisledningsorganisationen har aktiverats ska kontakten med blåljusmyndigheter överlämnas dit),
- ge relevant information till berörda medarbetare, studenter och anhöriga om krishanteringen,
- vid behov arbetsleda, omstrukturera och prioritera arbetet så att verksamheten kan bedrivas/återupptas, och
- informera ansvarig för centrala krisledningsorganisationen om händelsen.

5 Referenser och relaterade beslut

Arbetsmiljölagen (1977:1160)

Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1999:7) om första hjälpen och krisstöd

Förordning om statliga myndigheters beredskap (SFS 2022:524)

Beslut om beredskap inför kris och allvarliga händelser vid Linköpings universitet, dnr LiU-2014-00458

Riktlinjer för lokal krisberedskap, dnr LiU-2022-02498